

Bratislava, 9. decembra 2011

Župy v transparentnosti zaostávajú za mestami

Najtransparentnejším samosprávnym krajom je Banskobystrická župa

Transparentnosť slovenských vyšších územných celkov zaostáva za úrovňou najväčších slovenských miest. Vyplyva to z prvého hodnotenia žúp v rebríčku Otvorená samospráva od Transparency International Slovensko. Najväčšími slabunami žúp sú predaje a prenájmy majetku, verejné obstarávania ako aj personálna politika. Nízka transparentnosť zvyšuje riziká neefektívneho míňania verejných prostriedkov a vytvára priestor pre korupciu.

Župy dosiahli v hodnotení v priemere len 46 bodov zo sto možných, a najlepší kraj len 53 bodov. Pritom krajské slovenské mestá v podobnom rebríčku v minulom roku dosiahli priemerný rating 55 bodov a tie najlepšie až 70 bodov. Pri predajoch, prenájmoch ako aj nákupoch sa málo používajú elektronické aukcie. Vyššie územné celky nezvereňujú na svojich weboch výsledky predajov či nákupov. Pri prijímaní zamestnancov sú výberové konania ojedinelé a chýbajú zverejnenia priebehu a výsledkov konaní.

Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) bol v roku 2011 podľa rebríčka najtransparentnejšou župou, nasledovaný žilinskou a bratislavskou župou. Najhorším je Trenčiansky samosprávny kraj, ktorý dosiahol len tretinu možných bodov. BBSK vyniká v kvalitne poskytovaných informáciách o práci zastupiteľstva a jeho komisií, vrátane videozáznamov, ako aj v informovaní o investičných projektoch mesta. Ako jediný má vytvorený aj etický kódex zamestnancov.

1. Banskobystrický	53%
2. Žilinský	52%
3. Bratislavský	47%
4. Prešovský	47%
5. Nitriansky	46%
6. Košický	46%
7. Trnavský	41%
8. Trenčiansky	35%

Zdroj: Transparency, maximálna transparentnosť 100%, min. 0%

Rebríček transparentnosti hodnotil župy v 11 oblastiach (od poskytovania informácií o práci úradu a poslancov, možnosti zapojenia verejnosti do diskusie a otvorenosti verejného obstarávania cez personálnu politiku, prenájmy majetku po udeľovanie grantov a dotácií). Hodnotenie Transparency meria kvalitu formálnych pravidiel na základe 126 ukazovateľov, ako napr. používanie elektronických aukcií, forma zverejňovania zoznamu zmlúv a faktúr na

webových stránkach, existencia etického kódexu zamestnancov úradov či poskytnutie majetkového priznania župana na požiadanie.

Ročné výdavky samosprávnych krajov predstavujú 1,1 miliardy eur, čo by ich v poradí rozpočtov ministerstiev zaradilo na šieste miesto. Väčšina ich peňazí smeruje na stredné školstvo, údržbu ciest či sociálne zariadenia. Napriek tomu župy ostávajú v pozadí pozornosti verejnosti aj médií. Primátori 25 najväčších slovenských miest spolu rozdeľujú zhruba rovnaký objem peňazí ako župani všetkých ôsmich krajov, no v médiách sa o ich práci píše päťnásobne viac. Občania sú pritom k práci žúp skeptickí - podľa prieskumu Transparency z roku 2009 si až tretina myslí, že na úradoch žúp je korupcia veľmi rozšírená.

Kompletné výsledky i metodológia sú prístupné na webstránke samosprava.transparency.sk.

Gabriel Šípoš, Matej Kurian
Transparency International Slovensko

Kontakt:

(+421-2) 5341 7207, kurian@transparency.sk